

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНІЙ ІНСТИТУТ

Факультет «Економіка та управління»
Кафедра «Економіка і фінанси»

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Декан факультету
_____ Л.П. Вовк
«__» _____ 2012 р.

Рекомендовано
навчально-методичною
комісією факультету,
протокол засідання № _____
від «__» _____ 2012 р.
Голова комісії
к.і.н., доц. _____ М.А. Шипович

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

дисципліни циклу природничої та загальноекономічної підготовки

«Макроекономіка»

галузь знань: 0306 «Менеджмент і адміністрування»

напрямок підготовки: 6.030601 «Менеджмент»

Курс – I, семестр – 2

Рекомендовано кафедрою «Економіка і фінанси», протокол №__6__ від
«_19_»_листопада_2011 р.

Зав.кафедрою
д.е.н., проф.

В.П. Полуянов

Програму склала
старший викладач

С.М. Снігова

Затверджена навчально-методичною комісією напряму підготовки 6.030601
«Менеджмент», протокол засідання №_4_ від «_20_»_грудня_2011 року.

Голова комісії _____ Ю.Н. Деречинський

Лист перезатвердження робочої програми
з дисципліни «Макроекономіка»

Вніс зміни до програми
_____ 20__ р.
“_____” _____

Рекомендована кафедрою “Економіка і
фінанси”, протокол засідання
№ _____ від “_____” _____ 20__ р.,
Зав. кафедрою

_____ В.П. Полуянов
Затверджена навчально-методичною
комісією напряму підготовки
«Менеджмент», протокол засідання
№ _____ від “_____” _____ 20__ р.,
Голова комісії

_____ Ю.Н. Деречинський
Затверджена навчально-методичною
комісією факультету «Економіка та
управління», протокол засідання № _____
від “_____” _____ 20__ р.,
Голова комісії

Вніс зміни до програми
_____ 20__ р.
“_____” _____

_____ М.А. Шипович
Рекомендована кафедрою “Економіка і
фінанси”, протокол засідання
№ _____ від “_____” _____ 20__ р.,
Зав. кафедрою

_____ Затверджена навчально-методичною
комісією напряму підготовки
«Менеджмент», протокол засідання
№ _____ від “_____” _____ 20__ р.,
Голова комісії

_____ Затверджена навчально-методичною
комісією факультету «Економіка та
управління», протокол засідання № _____
від “_____” _____ 20__ р.,
Голова комісії

1. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНИЙ РОЗДІЛ

1.1. Загальні положення

Робоча програма складена згідно з типовою програмою дисципліни «Макроекономіка» напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент», відповідає стандартам Міністерства освіти і науки України (25.05.2001р. № 404) підготовки бакалаврів за фахом «Менеджмент і адміністрування», вимог наказу Міністерства освіти України № 161 від 02.06.1993 р. і навчального плану напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент».

«Макроекономіка» є однією з загальноекономічних дисциплін і починає фундаментальну підготовку бакалаврів за напрямом підготовки 6.030601 «Менеджмент». Дисципліна визначена сформуванню у студентів чітке уявлення про системи, принципи і стратегії функціонування економіки держави.

Підвищення ефективності функціонування промислового виробництва багато в чому залежить від раціональної структури економіки й економічної політики держави, а також ефективної взаємодії різноманітних її елементів, тому знання дисципліни необхідне для успішної діяльності сучасного фахівця - бакалавра за напрямом підготовки «Менеджмент».

Дисципліна складається з таких розділів:

1. Теоретичні основи макроекономіки.
2. Сукупний попит та сукупна пропозиція.
3. Проблеми макроекономічної рівноваги.
4. Національний ринок та його рівновага.
5. Ринок робочої сили.
6. Кон'юнктурні коливання та економічне зростання.
7. Державне регулювання макроекономічних процесів.
8. Фіскальна політика держави.
9. Грошово-кредитна політика в Україні.
10. Інфляція: причини, види та наслідки.
11. Зайнятість та соціальний захист населення.
12. Макроекономічна політика у відкритій економіці.

1.2. Мета викладання дисципліни

Мета викладання дисципліни полягає в забезпеченні засвоєння системи економічних знань, на яких базується сучасний мікроаналіз, набуття майбутніми бакалаврами з менеджменту навичок дослідження агрегованих показників економічного та соціального розвитку національної економіки шляхом використання універсального інструментарію та макроекономічного моделювання.

1.3. Задачі вивчення дисципліни і основні вимоги до рівня засвоєння змісту дисципліни

Предметом вивчення дисципліни є закономірності, що характеризують розвиток економічних систем на макроекономічному рівні, визначення механізмів державного регулювання та факторів економічного зростання.

Основними задачами вивчення дисципліни є:

- 1) вивчення основних макроекономічних показників та принципів їх розрахунку;
- 2) вивчення принципів розробки економічної політики держави;
- 3) вивчення механізмів взаємодії різноманітних елементів національної економіки;
- 4) розвиток у студентів навиків і умінь по організації ефективної роботи різноманітних ділянок і підрозділів економіки держави.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

- знати:

- 1) загальні положення формування попиту та пропозиції;
- 2) основні макроекономічні показники;
- 3) основні фактори формування національного доходу і національного продукту;
- 4) основні напрямки розподілу національного доходу і національного продукту;
- 5) основні теорії регулювання економічної ситуації в державі;

- мати навички:

- 1) аналізувати статистичні дані;
- 2) використовувати теоретичні моделі для розробки економічної політики.

1.4. Перелік дисциплін, необхідних для вивчення даної дисципліни

Базою курсу «Макроекономіка» є наступні основні дисципліни: «Вища математика», «Історія економічних вчень», «Основи економічної теорії».

Курс «Макроекономіка» передуює вивченню дисципліни «Мікроекономіка».

1.5. Місце дисципліни в професійній підготовці спеціаліста

«Макроекономіка» відноситься до циклу дисциплін природничої та загальноекономічної підготовки і є початковою при підготовці бакалаврів з менеджменту за напрямом підготовки 6.030601 «Менеджмент».

2. РОЗКЛАД НАВЧАЛЬНИХ ГОДИН

Розподіл навчальних годин дисципліни «Макроекономіка» за основними видами навчальних занять наведено в табл. 2.1.

Таблиця 2.1 - Розклад навчальних годин дисципліни «Макроекономіка»

Види навчальних занять	Всього	ECTS	Семестр
	годин		
Загальний обсяг дисципліни	144	4 кредити	2
1. Аудиторні заняття	68		
з них:			
1.1. Лекції	51		
1.2. Лабораторні заняття	17		
2 Самостійна робота	44		
з них:			
2.1 опрацювання лекційного матеріалу	25		
2.2 підготовка до лабораторних занять	9		
2.3 виконання індивідуального завдання	10		
2.4 підготовка до МРК 1	16		
2.5 підготовка до МРК 2	16		
3. Контрольні заходи - іспит	32		

3. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

3.1 Лекційні заняття

Тема і зміст лекцій дисципліни «Макроекономіка» наведені в табл. 3.1.

Таблиця 3.1 – Теми і зміст лекцій семестр 1

Номер теми	Назва теми та її зміст	Обсяг лекцій, ак. годин	Обсяг самостійної роботи, ак. годин
1	2	3	4
1	Модуль 1. Вступ. Макроекономічна наука. Предмет та зміст курсу. Зв'язок з іншими дисциплінами. Короткий історичний нарис розвитку макроекономіки як науки. Основні методи аналізу в макроекономіці. Формування економічного образу мислення.	2	1
2	<u>Валовий національний продукт.</u> Принципи формування ВВП в країнах зі складною економікою. Методи визначення ВВП. Поняття реального та номінального ВВП. Дефлятор ВВП та індекс споживчих цін.	2	1
3	<u>Національний дохід.</u> Компоненти національного доходу. Особистий та розрахунковий дохід. Непрямі податки.	2	1
4	<u>Попит в національній економіці.</u> Компоненти, що формують попит на товари та послуги вироблені в економіці. Поняття середньої та граничної схильності до споживання, трансфертних платежів, реальної та номінальної ставки відсотка.	2	1
5	<u>Пропозиція в національній економіці.</u> Обсяг виробництва і виробнича функція. Поняття факторів виробництва, ціни факторів виробництва, граничного продукту капіталу та граничного продукту праці, прибутку.	2	1
6	<u>Розподіл національного доходу за факторами виробництва.</u> Особливості визначення економічного та бухгалтерського прибутку.	2	1

Продовження табл. 3.1

1	2	3	4
7	<u>Економічне зростання</u> Економічне зростання. Джерела економічного зростання. Визначення темпів економічного зростання.	2	1
8	<u>Модель Солоу</u> . Сутність моделі Солоу. Накопичення капіталу. Рівень капіталоозброєності та Золоте правило.	4	2
9	<u>Інфляція</u> . Гроші. Види і функції грошей. Рівняння кількісної теорії грошей.	2	1
10	<u>Інфляція</u> . Сутність категорії «інфляція». Стадії розвитку інфляції. Методи оцінки рівня інфляції. Види інфляції.	4	2
	<i>Всього лекційних занять модулю 1</i>	24	12
11	Модуль 2. Безробіття. <u>Безробіття</u> . Види зайнятості. Природний рівень безробіття. Жорсткість реальної заробітної плати і безробіття очікування.	2	1
12	<u>Концепції безробіття</u> . Неокласична концепція безробіття. Кейнсіанська концепція безробіття. Концепція безробіття Оукена.	4	2
13	<u>Теорія економічних коливань</u> . Введення в теорію економічних коливань. Сукупний попит. Визначення попиту. Ринок товарів і крива попиту.	2	1
14	<u>Сукупне пропонування</u> . Сукупне пропонування. Витрати виробників як вартість альтернативи. Чинники пропонування. Моделі пропонування.	4	1
15	<u>Макроекономічна політика</u> . Класична теорія рівноваги. Розвиток «реcesії» та «інфляції попиту». «Кейнсіанський хрест». Макроекономічна рівновага та модель IS-LM.	4	2
16	<u>Макроекономічна політика</u> . Зміст та завдання фіскальної політики. Бюджетна система. Грошово-кредитна політика. Взаємозв'язок грошово-кредитних та фіскальних методів політики держави.	4	2
17	<u>Реальний економічний цикл</u> . Теорія реального економічного циклу. Модель реального економічного циклу. Реальне сукупне пропонування і реальний сукупний попит.	2	1
18	<u>Споживання</u> . Погляди Дж. М. Кейнса на функцію споживання. Короткострокова та довгострокова функція споживання.	2	1
19	<u>Теорія Фішера</u> . Між часове бюджетне обмеження. Переваги споживачів. Вплив на споживання рівня доходу та процентної ставки.	2	2
	<i>Всього лекційних занять модулю 2</i>	27	13
	<i>Всього лекційних занять</i>	51	25

3.2. Лабораторні заняття

Таблиця 3.2 – Теми і зміст лабораторних занять

№ п/п	Назва теми та зміст лабораторних занять	Обсяг лабораторних занять, ак. годин	Обсяг самостійної роботи, ак. годин
1	2	3	4
1	Модуль 1. Вивчення впливу попиту і пропонування на рівень національного прибутку.	2	1
2	Визначення обсягу національного виробництва, рівня цін і їх вплив на розміри національного прибутку.	4	2
3	Вивчення взаємозв'язку економічного зростання і рівня добробуту суспільства.	2	1
	Всього лабораторних занять модулю 1	8	4
4	Модуль 2. Вплив безробіття і інфляції на макроекономічну нестабільність.	2	2
5	Вивчення взаємного впливу сукупного пропонування і сукупного попиту.	3	1
6	Взаємозв'язок інфляції і безробіття згідно з теорією кейнсіанців, неокласиків і прибічників теорії економіки пропонування.	2	1
7	Вивчення взаємозв'язку споживання та інвестицій.	2	1
	Всього лабораторних занять модулю 2	9	5
	Всього лабораторних занять	17	9

3.3. Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів складається з самостійної проробки лекційного матеріалу при підготовці до лабораторних і лекційних занять, роботи з нормативною та періодичною літературою, а також виконання індивідуального завдання. Обсяг самостійної роботи наведено в табл.3.1, 3.2.

4. ЗАСОБИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

4.1. Види контролю

- 4.1.1 вхідний (нульовий) контроль;
- 4.1.2 поточний контроль: МРК 1, МРК 2.
- 4.1.3 підсумковий (семестровий) контроль - іспит;
- 4.1.4 контроль знань з вивченої дисципліни.

4.1.1 Перелік запитань до вхідного контролю.

1. Охарактеризувати основні форми виробництва.
2. Дати визначення основним факторам виробництва.
3. Дати визначення виробничій функції.
4. Дати визначення грошей.
5. Охарактеризувати принципи функціонування ринкової економіки.
6. Розкрити сутність методу аналізу та синтезу.
7. Охарактеризувати існуючі підходи до визначення вартості товарів.
8. Навести основні моделі ринкової економіки.
9. Охарактеризувати постулати класичної економіки.
10. Охарактеризувати постулати кейнсіанської економічної школи.
11. Дати визначення прямо пропорційній залежності.
12. Дати визначення зворотно пропорційній залежності.
13. Розкрити сутність диференціалу.
14. Охарактеризувати відносні та абсолютні показники.
15. Визначити математичну сутність дотичної.
16. Охарактеризувати основні види функцій.
17. Розкрити сутність арифметичної прогресії.
18. Розкрити сутність геометричної прогресії.
19. Розкрити сутність похідної.
20. Розкрити сутність середніх величин.

4.1.2 Перелік запитань до поточного контролю – МРК 1, МРК 2.

Перелік запитань та типових завдань до першого модульно-рейтингового контролю знань студентів.

1. Дати характеристику основної задачі науки «Економіка».
2. Дати визначення макроекономіки. Предмет та методи макроекономіки.
3. Визначити роль мікроекономічної науки в макроекономіці.
4. Охарактеризувати принципи будівництва економічних моделей.
5. Дати визначення економічного образу мислення.
6. Дати характеристику економічної моделі суспільства.
7. Проаналізувати основні допущення економічних моделей.
8. Дати характеристику економіки як єдиного народногосподарчого комплексу.
9. Дати характеристику системі національних рахунків.

10. Дати визначення валового національного продукту. Дати поняття "запасу" та "поток".
11. Дати поняття та навести схему коло оборту грошового кошторису у економіці.
12. Охарактеризувати принципи формування ВВП для держави зі складною економікою.
13. Розкрити значення номінального та реального ВВП.
14. Навести відмінності дефлятора ВВП та індексу споживчих цін.
15. Дати поняття національного доходу. Розкрити статті з яких відбувається формування національного доходу.
16. Дати поняття особового та розрахункового доходу.
17. Розподіл валового національного продукту: державні витрати.
18. Розподіл валового національного продукту: споживання (дати поняття MPC).
19. Охарактеризувати взаємозв'язок споживання та заощадження.
20. Розподіл валового національного продукту: інвестиції. Поняття номінальної та реальної ставки проценту.
21. Розподіл валового національного продукту: чистий експорт.
22. Дати поняття доданої вартості. Привести витрати виробництва.
23. Охарактеризувати причини виникнення подвійного врахування та методи боротьби з ним.
24. Дати поняття ЧНП, амортизації, непрямих податків, трансфертних платежів.
25. Проаналізувати розрахунок ВВП за методом потоку витрат.
26. Проаналізувати розрахунок ВВП за методом потоку доходів.
27. Проаналізувати розрахунок ВВП за виробничим методом.
28. Пропонування товарів та послуг і виробнича функція.
29. Дати характеристику властивостям виробничих функцій.
30. Охарактеризувати граничний продукт праці (MPL) та граничний продукт капіталу (MPK).
31. Попит підприємств на фактори виробництва.
32. Фіксоване пропонування товарів та послуг.
33. Дати поняття ціни факторів виробництва, прибутку, виручки та витрат виробництва.
34. Розподіл національного доходу за факторами виробництва.
35. Попит на товари та послуги в економіці.
36. Рівновага на ринку товарів та послуг.
37. Рівновага на фінансових ринках.
38. Економічне зростання та методи його вимірювання.
39. Охарактеризувати фактори економічного зростання.
40. Дати визначення типам економічного зростання.
41. Дати характеристику моделі Солоу.
42. Проаналізувати пропозицію в моделі Солоу.
43. Проаналізувати попит на виготовлену продукцію та функцію споживання в моделі Солоу.
44. Охарактеризувати причини зміни запасу капіталу.
45. Дати визначення стійкого рівня капіталоозброєності (навести графік).
46. Дати характеристику впливу зміни норми заощаджень на економічне зростання.
47. Дати визначення «Золотого правила» моделі Солоу.
48. Заощадження, ріст та економічна політика: оцінка норми заощаджень.
49. Дати визначення грошей.
50. Охарактеризувати функції та види грошей.

51. Проаналізувати рівняння кількісної теорії грошей.
52. Охарактеризувати структуру попиту на гроші.
53. Охарактеризувати пропозицію грошей.
54. Дати визначення інфляції. Основні чинники інфляції.
55. Розкрити стадії розвитку інфляції.
56. Охарактеризувати критичну точку інфляції.
57. Навести класифікацію видів інфляції.
58. Охарактеризувати наслідки інфляції.
59. Охарактеризувати методи визначення рівня інфляції.
60. Проаналізувати основні індекси цін. Правило "величини 70".
61. Визначити валові інвестиції, якщо відомо, що на фінансування інноваційних проектів держава виділила 25% ВВП, амортизаційний фонд становить 60 млрд.грн., фактичний обсяг ВВП – 350 млрд.грн.
62. Визначити середню та граничну схильність населення до заощадження, якщо відомо, що сукупний дохід суспільства виріс з 2400 млрд.грн. до 3100 млрд. грн., а споживчі витрати зросли з 1300 млрд. грн. до 1950 млрд. грн.
63. Визначити сукупний дохід суспільства, якщо відомо, що середня схильність населення до споживання становить 0,7, гранична схильність населення до заощадження 0,2, споживчі витрати становлять 30 млрд. грн., а сукупний дохід виріс на 25 млрд. грн.
64. Визначити як зміниться середня схильність до споживання, якщо відомо, що гранична схильність до споживання - 0,8, а рівень доходу збільшився на 200 млрд. грн. Рівень споживчих витрат становить 100 млрд. грн, а сукупний дохід суспільства дорівнював 180 млрд. грн.
65. Визначити розміри чистих інвестицій, якщо відомо, що амортизаційний фонд становить 60 млн. грн., прибуток підприємства – 2 млрд. грн., а витрати на придбання устаткування становлять 10% від прибутку.
66. Визначити граничний продукт праці за наступних умов:

Обсяг використаної праці	Обсяг виробництва
1	5
2	10
3	20
4	38
5	24
67. Визначити розмір податкових платежів з прибутку підприємства при податковій ставці 25%, якщо обсяг реалізованої продукції 31650 тис.грн., витрати на матеріали та всі види енергії, пов'язані з виробництвом продукції 13450 тис.грн., заробітна плата – 7398 тис.грн. До собівартості продукції увійшли також соціальні платежі в бюджет в розмір 37,5% від фонду заробітної плати.
68. Визначити розмір податку на додану вартість при податковій ставці 20%, якщо вартість виготовленої продукції 2500 тис.грн., на виробництво було витрачено матеріальних ресурсів на суму 1200 тис.грн. Податок не входить до вартості продукції та матеріальних витрат.
69. Визначити розмір податку на додану вартість при податковій ставці 20%, якщо вартість виготовленої продукції 2500 тис.грн., на виробництво було

витрачено матеріальних ресурсів на суму 1200 тис.грн. Податок включено до вартості продукції та матеріальних витрат.

70. Визначити граничний продукт капіталу за наступних умов:

Обсяг використаного капіталу	Обсяг виробництва
1	1
2	10
3	25
4	38
5	34

71. Визначити споживання поточного періоду, якщо споживання базового періоду 100 тис.грн., гранична схильність до споживання 0,6, доход поточного періоду 200 тис.грн., сукупний доход збільшився в порівнянні з базовим на 100 тис.грн.

72. Визначити сукупний доход, середню схильність до споживання та заощадження, якщо відомо, що середня схильність до заощадження 0,4, а споживчі витрати 50 млн.грн.

73. Розрахуйте валовий національний продукт за виробничим методом, якщо:

Галузь	Вартість продукції, млн.грн	Вартість матеріальних ресурсів, млн.грн.
Промисловість	1000	600
Сільське господарство	2000	1400
Транспорт	800	350

74. Розрахуйте ВВП за наступними даними:

Показник	Вартість, млн.грн.
Придбання нового автомобіля	100
Придбання акції	100
Амортизація	100
Податок на прибуток	100
Виплати субсидій та допомог	100
Запаси на початок року	200
Запаси на кінець року	250
Виплата пенсій	200
Прибуток	200
Експорт	200
Оплата праці	150
Імпорт	100
Чистий процент	50
Будівництво доріг	50
Доходи від нерухомості	50

75. Визначити ВВП, ЧНП, валові та чисті інвестиції за наступними даними.

Найменування показників	млн.грн.
Вартість нового будівництва	5
Вартість виробничого обладнання	10
Вартість виробничих споживчих товарів	110
Вартість спожитих товарів	90
Амортизація будівель	10
Амортизація обладнання	10
Запаси споживчих товарів на початок року	30
Запаси споживчих товарів на кінець року	50

Перелік запитань та типових завдань до другого модульно-рейтингового контролю знань студентів.

1. Дати визначення робочої сили. Структура ресурсів праці.
2. Проаналізувати види зайнятості.
3. Дати характеристику різновидів безробіття.
4. Дати характеристику факторів безробіття.
5. Охарактеризувати природний рівень безробіття.
6. Охарактеризувати державну політику в області зайнятості.
7. Охарактеризувати причини жорсткості заробітної плати.
8. Неокласична концепція безробіття та способи боротьби з нею.
9. Кейнсіанська концепція безробіття та способи боротьби з нею.
10. Концепція безробіття Оукена. Способи боротьби з нею.
11. Охарактеризувати закон Оукена.
12. Охарактеризувати взаємозв'язок інфляції та безробіття.
13. Дати поняття сукупного попиту.
14. Охарактеризувати цінові та нецінові фактори сукупного попиту.
15. Розкрити сутність закону сукупного попиту.
16. Дати поняття сукупного пропонування.
17. Охарактеризувати цінові та нецінові фактори сукупного пропонування.
18. Розкрити сутність закону сукупного пропонування.
19. Проаналізувати наслідки зміни сукупного попиту в короткостроковому та довгостроковому періоді.
20. Привести динаміку розвитку "рецесії".
21. Привести динаміку розвитку "інфляції попиту".
22. Дати поняття моделі "кейнсіанського хреста".
23. Розкрити сутність мультиплікатору державних витрат.
24. Розкрити сутність податкового мультиплікатора.
25. Проаналізувати ефективність впливу на сукупний дохід зміни державних закупівель та податків.
26. Недоліки моделі "кейнсіанського хреста".
27. Привести графічний вивід кривої IS.
28. Привести графічний вивід кривої LM.
29. Розкрити сутність моделі IS – LM.
30. Розкрити сутність фіскальної політики.
31. Надати характеристику інструментам фіскальної політики.
32. Розкрити основні завдання фіскальної політики.
33. Розкрити сутність бюджетної системи.
34. Охарактеризувати державний бюджет.
35. Дати визначення прямих та непрямих податків.
36. Охарактеризувати доходну частину бюджету.
37. Охарактеризувати державні витрати.
38. Проаналізувати можливі стани державного бюджету.
39. Навести види бюджетного дефіциту.
40. Розкрити сутність сеньйоражу.
41. Розкрити сутність державного боргу та його вплив на економіку.
42. Дати визначення грошово-кредитної політики.
43. Проаналізувати інструменти грошово-кредитної політики.
44. Охарактеризувати засоби прямого впливу грошово-кредитної політики.
45. Охарактеризувати опосередковані засоби грошово-кредитної політики.

46. Розкрити сутність реального економічного циклу.
47. Дати поняття між часового заступу праці.
48. Теорія реального економічного циклу: причини безробіття.
49. Теорія реального економічного циклу: нейтральність грошей.
50. Теорія реального економічного циклу: роль різких змін технології.
51. Охарактеризувати погляди Дж.М.Кейнса на функцію споживання.
52. Теорія Фішера та між часове бюджетне обмеження.
53. Теорія Фішера: переваги споживачів.
54. Проаналізувати оптимальний вибір споживача.
55. Охарактеризувати вплив на споживання збільшення рівня доходу.
56. Охарактеризувати вплив на споживання збільшення процентної ставки.
57. Визначити природний рівень безробіття та потенційний ВВП, якщо відомо, що фрикційні безробітні становлять 500 тис.чол., структурні безробітні – 500 тис. чол., циклічні безробітні – 1200 тис. чол., робоча сила – 10 тис.чол. Фактичний обсяг ВВП дорівнює 200 млрд. грн.
58. Визначити рівень інфляції, якщо відомо, що вартість споживчого кошику в минулому році складала 480 грн., а в поточному році – 678 грн.
59. Визначити, як зміниться ВВП, якщо відомо, що фактичний рівень безробіття складає 9,5 %, а природне безробіття - 6,5 %. Потенційний обсяг ВВП дорівнює 100 млрд. грн.
60. Визначити сукупний дохід суспільства, якщо відомо, що гранична схильність до споживання – 0,8, а рівень оподаткування зменшився на 50 млрд. грн.
61. Визначити як зміниться середня схильність до споживання, якщо відомо, що гранична схильність до споживання - 0,8, а державні закупівлі збільшилися на 20 млрд. грн. Рівень споживчих витрат становив 100 млрд. грн, а сукупний дохід суспільства дорівнював 180 млрд. грн.
62. Визначити, як зміниться рівень безробіття, якщо відомо, що гранична схильність населення до споживання становить 0,6, а державні витрати зросли на 1,8 млрд.грн. При цьому фактичний рівень ВВП становить 400 млрд.грн., фрикційні безробітні – 400 тис.чол., структурні безробітні – 600 тис.чол., циклічні безробітні – 600 тис.чол. Робоча сила становить 20 млн.чол.
63. Визначити валові інвестиції, якщо відомо, що на фінансування інноваційних проектів держава виділила 25% ВВП, амортизаційний фонд становить 60 млрд.грн., потенційний обсяг ВВП – 350 млрд.грн., рівень фактичного безробіття становить 10%, а рівень природного безробіття – 5%.
64. Визначити, як зміниться рівень природного безробіття, якщо відомо, що чисельність фрикційних безробітних зменшилась з 830 тис. чол. до 480 тис. чол. , а чисельність структурних безробітних зросла з 540 тис. чол. до 700 тис. чол. Робоча сила становить 18000 тис. чол.
65. Визначити сукупний дохід суспільства, якщо відомо, що середня схильність населення до споживання становить 0,7, гранична схильність населення до заощадження 0,2, споживчі витрати становлять 30 млрд. грн., а державні витрати зросли на 5 млрд. грн.
66. Визначити рівень фактичного безробіття, якщо відомо, що потенційний ВВП дорівнює 300 млрд. грн., відставання ВВП становить 50 млрд. грн., а рівень природного безробіття – 6%.
67. Визначити, як зміниться сукупний дохід суспільства, якщо відомо, що гранична схильність населення до заощадження становить 0,4, а державні витрати зросли на 20,0 млрд. грн.

68. Визначити який захід державної політики найбільш ефективний, якщо відомо, що гранична схильність до заощадження становить 0,2. У держави є можливість або збільшити державні закупівлі на 20 тис.грн., або зменшити рівень оподаткування на 20 тис.грн. Відповідь обґрунтуйте.
69. Визначити, як зміниться ВВП. Якщо відомо, що потенційний ВВП дорівнює 200 млрд. грн., фрикційні безробітні складають 300 тис. чол., структурні – 1200 тис. чол., циклічні безробітні зменшились від 3000 тис. чол. до 2500 тис.чол. Робоча сила становить 10 млн. чол.
70. Визначити природний та фактичний рівень безробіття в державі, а також відставання ВВП, якщо відомо, що зайняте населення – 50 млн. чол., кількість офіційно зареєстрованого безробіття – 10 млн. чол., в тому числі фрикційних безробітних – 2,3 млн. чол., а структурних безробітних - 2,7 млн. чол.
71. Визначити чисельність зайнятих та рівень безробіття, якщо в базовому періоді чисельність зайнятих 90 млн. чоловік, чисельність безробітних 10 млн. чоловік., за поточний місяць з 90 млн, чоловік, що мали роботу ,були звільнені 0.5 млн. чол; 1 млн. чол. з офіційно зареєстрованих безробітних припинили пошуки роботи.
72. Визначити реальний дохід, якщо номінальний дохід підвищився на 8%, а рівень цін виріс на 10%.
73. Визначити рівноважний рівень доходу , якщо функція споживання задана наступним чином $C = 200 + 0,75(Y - T)$, плановані інвестиції дорівнюють 100, державні витрати і податки по 100 кожний.
74. Визначити функцію заощадження і граничну схильність до заощадження, якщо функція споживання $C = 50 + 0,7 \cdot (Y - T)$, рівень оподаткування 100.
75. Визначити макроекономічні показники і занести їх у таблицю, якщо $I= 200$, $E= 125$, $C = 200 + 0,75(Y - T)$, $I = 25$, $T= 200$,

Таблиця - Макроекономічні показники

Національний дохід, Y	Податки T	Дохід кінцевого використання, DJ	Споживання C	Інвестиції, I	Державні витрати, G	Чистий експорт, N _x	Сукупний попит, AD
2000							
2500							

4.1.3 Підсумковий (семестровий) контроль – іспит.

До семестрового контролю-іспиту винесені питання першого та другого модульно-рейтингового контролю знань студентів.

4.1.4 Перелік типових завдань до контролю знань з вивченої дисципліни

1. Макроекономічна наука.
2. Визначення макроекономіки. Предмет та методи макроекономіки.
3. Роль мікроекономічної науки в макроекономіці.
4. Гнучкі та негнучкі ціни.
5. Принципи макроекономіки.
6. Економічний образ мислення: економічна модель суспільства.
7. Поняття валового національного продукту. Дати поняття "запасу" та "поток".
8. Дати поняття ВВП, розкрити значення номінального та реального ВВП.

9. Привести чим відрізняється дефлятор від індексу споживчих цін.
10. Дати поняття національного доходу.
11. Розкрити статті з яких відбувається формування національного доходу.
12. Дати поняття особистого та розрахункового доходу.
13. Розподіл національного доходу: державні витрати.
14. Розподіл національного доходу: споживання (дати поняття MPC).
15. Розподіл національного доходу: інвестиції. Поняття номінальної та реальної ставки проценту.
16. Дати поняття доданої вартості. Привести витрати виробництва.
17. Привести розрахунок ВВП за потоком витрат (дати повний розклад усіх статей).
18. Дати поняття ЧНП, амортизації, непрямих податків, трансфертних платежів.
19. Розкрити причини "подвійного" врахування ВВП.
20. Принципи формування ВВП для держави зі складною економікою.
21. Попит на товари та послуги.
22. Фіксоване пропонування товарів та послуг.
23. Рівновага на ринку товарів та послуг: пропонування та попит на виготовлені у економіці товари та послуги.
24. Дати поняття ціни факторів виробництва, прибутку, виручки та витрат виробництва.
25. Пропонування та виробнича функція. Поняття капіталоозброєності.
26. Граничний продукт праці (MPL).
27. Граничний продукт капіталу (MPK).
28. Накопичення капіталу: модель Солоу.
29. Зміни норми заощаджень.
30. Стійкий рівень капіталоозброєності (привести графік).
31. Рівень капіталоозброєності та Золоте правило.
32. Наближення економіки до стійкого стану.
33. Заощадження, зростання та економічна політика: оцінка норми заощаджень.
34. Дати поняття коло оборту грошового кошторису у економіці. Привести схему коло оборту.
35. Різновиди інфляції (дати повну характеристику).
36. Розкрити стадії розвитку інфляції.
37. Інфляція. Індекси цін. Правило "величини 70".
38. Гроші. Види грошей.
39. Рівняння кількісної теорії грошей.
40. Поняття робочої сили. Структура ресурсів праці.
41. Різновиди зайнятості (дати визначення).
42. Дати характеристику різновидів безробіття з точки зору форми її проявлення.
43. Дати характеристику видів безробіття з точки зору причин її походження.
44. Визначте фактори безробіття.
45. Причини жорсткості заробітної плати.
46. Неокласична концепція безробіття та способи боротьби з нею.
47. Кейнсіанська концепція безробіття та способи боротьби з нею.
48. Концепція безробіття Оукена. Способи боротьби з нею.

49. Дати поняття короткострокового і довгострокового періоду.
50. Дати поняття сумісного попиту.
51. Дати поняття сумісного пропонування, привести динаміку розвитку "реcesії".
52. Дати поняття сумісного пропонування, привести динаміку розвитку "інфляції попиту".
53. Дати поняття моделі "кейнсіанського хреста" та мультиплікатору державних витрат.
54. Дати поняття моделі "кейнсіанського хреста" та податкового мультиплікатора.
55. Недоліки моделі "кейнсіанського хреста".
56. Привести графічний вивід кривих IS та LM.
57. Рівновага на фінансових ринках: пропонування та попит на позичкові кошти.
58. Наслідки податково-бюджетної політики.
59. Модель реального економічного циклу: дати поняття міжчасового заступу праці.
60. Теорія реального економічного циклу: причини безробіття та нейтральність грошей.
61. Теорія реального економічного циклу: роль різких змін технології.
62. Погляди Дж.М.Кейнса на функцію споживання.
63. Вплив на споживання рівня доходу та процентної ставки.
64. Теорія Фішера та міжчасове бюджетне обмеження.
65. Теорія Фішера: переваги споживачів.

5. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ І НАВЧАЛЬНИХ ЗАСОБІВ

5.1. Основна та додаткова література

Основна:

1. Базилінська О.Я. Макроекономіка: навч. посіб. / О.Я. Базилінська. – 2-ге вид., випр. – К.: ЦУЛ, 2009. – 442 с.
2. Вечканов Г.С. Макроекономіка: Учеб. пособие / Г.С. Вечканов, Г.Р. Вечканова. – С.Пб.: Питер, 2008. – 204 с.
3. Базилевич В.Д. Макроекономіка [текст]: підруч. / В.Д. Базилевич, К.С. Базилевич, Л.О. Баластрик; за ред. В.Д. Базилевича. – К.:Знання, 2007. – 703 с.
4. Макроекономіка: Учеб. Пособие для вузов / Под ред. Проф. И.П. Николаевой. – М.: ЮНИТИ – ДАНА, 2000. – 319 с.
5. Экономика: Учебное пособие/Под ред. Э.А. Кузнецова. – Х.: Одиссей, 2006. – 512 с.
6. Курс экономической теории. – Киров: «АСА»,2000. – 752 с.
7. Основы экономической теории: Учебник / Под ред. С.В. Мочерного. – К.: О-во «Знання», КОО, 2000. – 607 с.
8. Агапова Т.А., Серегина С.Ф. Макроекономіка: Учебник / Под общей редакцией А.В. Сидоровича. - 6-е узд., стер. – М.: МГУ им. М.В. Ломоносова, Издательство «Дело и Сервис», 2004. – 448 с.
9. Ивашковский С.Н. Макроекономіка: Учебник. – М.: Дело, 2000. – 472 с.

Додаткова:

1. Экономика: Учебник Под редакцией доц.. А.С. Булатова – М.: Издательство Бек 1995. – 672 с.
2. Экономическая теория / Под. ред. А.И. Добрынина, Л.С. Тарасовича: Учебник для вузов,3-е издание. – СПб: Узд. СПб ГУЭФ, узд. ПИТЕР Ком, 1999.- 544 с.
3. Бугаян И.Р. Макроекономіка. Серия «учебники, учебные пособия». – Ростов-на-Дону: Феникс, 2000. – 352 с.
4. Основы экономической теории: политэкономический аспект: Учебник / Отв. ред. Г.Н. Клишко. – 3-е изд., перераб. И доп. – К.: Знания-Прес, 2001. – 646 с.
5. Задоя А.А., Петруня Ю.Е. Основы экономической теории: Учебное пособие. – Москва, 2000.

Методичні посібники і вказівки

1. Методичні вказівки та завдання до виконання лабораторних робіт з курсу „Макроекономіка” (для студентів спеціальності 8.050201) (частина I) / Укл.: І.П. Головченко, А.А. Чумичев. – Горлівка: АДІ ДВНЗ „ДонНТУ”, 2000. - 31 с.
2. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт на тему «Національний дохід» з дисципліни “Макроекономіка” (для студентів спеціальності 8.050201) (частина II) / Укл.: І.П.Головченко, А.А.Чумичев, С.А.Легкий.. – Горлівка: АДІ ДВНЗ „ДонНТУ”, 2000. - 26 с.
3. Методичні вказівки та завдання до виконання лабораторних робіт з курсу „Макроекономіка” (для студентів спеціальності 8.050201) (частина III) / Укл.: І.П. Головченко, А.А. Чумичев. – Горлівка: АДІ ДВНЗ „ДонНТУ”, 2000. - 31 с.